ULKOMAALAISEN REKISTERÖINTI SUOMESSA

» Mitä rekisteröinnillä tarkoitetaan?

Suomessa asuvista henkilöistä merkitään perustiedot väestötietojärjestelmään. Rekisteröitäviä tietoja ovat mm. nimi, syntymäaika, kansalaisuus, perhesuhdetiedot ja osoite. Suomeen muuttaneelle rekisteröidään kotikunta Suomessa, jos hänellä on tarkoitus jäädä tänne vakinaisesti asumaan ja hänellä on pysyvä tai jatkuva oleskelulupa tai vähintään yhden vuoden oleskeluun oikeuttava tilapäinen oleskelulupa.

Pohjoismaista muuttavan henkilötiedot siirretään sähköisesti asianomaisten viranomaisten välillä. Suomi välittää Virolle tiedot Suomessa asuviksi tai tilapäisesti oleskeleviksi rekisteröidyistä virolaisista. Suomi saa vastavuoroisesti tiedot Virossa asuviksi rekisteröidyistä suomalaisista.

Ulkomaalaisen on lain mukaan ilmoitettava rekisteriin samat tiedot kuin Suomen kansalaisenkin, jos oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden. Myös alle vuoden Suomessa oleskelevan tietoja voidaan tietyissä tapauksissa rekisteröidä.

Rekisteritietoja käytetään mm. vaalien järjestämisessä, verotuksessa, terveydenhuollossa, oikeushallinnossa ja tilastoinnissa.

» Oleskelulupa

Oleskelulupa vaaditaan muilta kuin EU-maiden ja näihin rinnastettavien (Islanti, Liechtenstein, Norja ja Sveitsi) maiden kansalaisilta, jos he aikovat olla Suomessa yli 3 kuukautta. Lyhyempään oleskeluun sitä ei vaadita, mutta jos henkilö tulee viisumivelvollisesta valtiosta, vaaditaan viisumi.

EU-maiden ja näihin rinnastettavien maiden kansalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa. Mikäli oleskelu kestää yli 3 kuukautta, on henkilön rekisteröitävä oleskeluoikeutensa poliisilaitoksella, josta hän saa *Euroopan Unionin kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistuksen.*

Pohjoismaiden kansalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa eikä heidän tarvitse rekisteröidä oleskeluoikeuttaan.

» Miten rekisteröinti tapahtuu?

Jos aiot asua Suomessa vakituisesti, ilmoittaudu aina henkilökohtaisesti asuinpaikkasi maistraatissa.

Jos oleskelusi Suomessa on tilapäistä, voit ilmoittautua paikallisen maistraatin sijaan Maahanmuttovirastossa tai missä tahansa verotoimistossa tai Kelan toimistossa. Tarvitset tällöin mukaasi myös työsopimuksen tai muun selvityksen siitä, miksi tarvitset henkilötunnuksen.

Jos muutat toisesta pohjoismaasta Suomeen muuten kuin tilapäisesti, ota mukaasi passi tai virallinen kuvallinen henkilökortti. Maistraatissa sinun on annettava Suomen väestötietojärjestelmään vaadittavat tiedot sekä tiedot lähtömaan henkilönumerosta, asuinosoitteesta ja asuinkunnasta.

Jos olet muun EU-maan (tai Liechtensteinin tai Sveitsin) kansalainen, ota mukaasi passi tai virallinen kuvallinen henkilökortti sekä vakituisen kotikunnan saamiseksi *Euroopan unionin kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröintitodistus*, jonka saat paikalliselta poliisilaitokselta.

Jos olet muun maan kansalainen, ota mukaasi passi ja voimassa oleva oleskelulupa.

Muita rekisteröinnissä tarvittavia asiakirjoja ovat laillistetut todistukset mahdollisesta avioliitosta, avioero- ja kuolintodistukset ja lasten syntymätodistukset, jotta perhesuhteet voidaan rekisteröidä. Tietosi tarkistetaan myös ulkomaalaisrekisteristä ja niitä verrataan rekisteröintiä varten toimittamiisi asiakirjoihin.

Tee myös virallinen muuttoilmoitus maistraattiin aina muuttaessasi. Jos muutat pois Suomesta, muista tehdä silloinkin muuttoilmoitus.

MAISTRAATIT
MAGISTRATERNA

Väestörekisterikeskus

» Mitä on laillistaminen ja mikä on Apostille?

Jotta ulkomaalaisen perhesuhdetietoja voidaan rekisteröidä Suomen väestötietojärjestelmään, kaikkien ulkomailta toimitettujen asiakirjojen on oltava laillistetut. Laillistamisella varmistetaan, että asiakirja on toimivaltaisen viranomaisen antama ja oikean henkilön allekirjoittama. Asiakirjat laillistetaan alkuperämaassa joko Apostillella tai kolmivaiheisella laillistamismenettelyllä.

Mikäli kyseessä on Haagin sopimukseen liittynyt **maa** (http://hcch.e-vision.nl/index_en.php?act=conventions.authorities&cid=41) lähtömaan viranomaisen on vahvistettava asiakirjojen oikeellisuus ns. Apostille-leimalla.

Mikäli maa ei ole mukana Haagin sopimuksessa, julkinen notaari varmentaa ensin asiakirjat. Tämän jälkeen asiakirjat toimitetaan kyseisen maan ulkoministeriöön, joka varmentaa julkisen notaarin allekirjoituksen. Lopuksi asiakirjat toimitetaan Suomen edustustoon, joka puolestaan varmentaa ulkoministeriön laillistamisvahvistuksen.

» Maistraatit

Maistraatit ovat paikallisia rekisteriviranomaisia. Oman asuinalueesi maistraatin osoitteen ja puhelinnumeron löydät internetistä **www.maistraatti.fi**.

» Mikä on henkilötunnus?

Rekisteröinnin perusteella ulkomaalaiselle annetaan samanlainen henkilötunnus kuin suomalaisillekin.

Henkilötunnus on numerosarja, joka koostuu henkilön syntymäajasta, yksilönumerosta ja tarkistusmerkistä. Syntymäajan jäljessä oleva merkki kertoo syntymävuosisadan. 1900-luvulla syntyneillä se on yhdysmerkki (-) ja 2000-luvulla syntyneillä A-kirjain. Yksilönumerolla erotetaan toisistaan samana päivänä syntyneet. Yksilönumero on miehillä pariton ja naisilla parillinen. Tarkistusmerkki on numero tai kirjain.

Esimerkki: Henkilötunnus 131052-308T
131052 = syntymäaika (pv/kk/v)
308 = yksilönumero
T= tarkistusmerkki

Henkilötunnusta käytetään tunnistamiskeinona esimerkiksi pankeissa, sairaaloissa ja eri viranomaisten rekistereissä.

» Viranomaisia ja yhteisöjä, jotka hoitavat ulkomaalaisasioita:

- **Poliisilaitokset (www.poliisi.fi)**
  – oleskelulupa, työlupa, turvapaikka-asiat, kansalaisuus
- **Työ- ja elinkeinoministeriö (www.tem.fi)**
  – aineistotuotantoa maahanmuuttajille
- **Maahanmuuttovirasto (www.migri.fi)**
  – kansalaisuusasiat, oleskelulupa, työlupa, pakolais- ja turvapaikka-asiat
- **Suomen Punainen Risti (www.punainenristi.fi)**
  – työtä pakolaisten ja muiden maahanmuuttajien kanssa
- **Maistraatit (www.maistraatti.fi)**
  – rekisteröinti, henkilötunnus, avioliitto
- **Verotoimistot (www.vero.fi)**
  – verotusasiat, tilapäisesti maassa oleskelevien rekisteröinti
- **Kansaneläkelaitoksen (Kela) toimistot (www.kela.fi)**
  – sosiaaliturva
- **Työ- ja elinkeinotoimistot (TE-toimistot) (www.mol.fi)**
  – työlupa, työnvälitys ja muut työvoimapalvelut
- **Kaupunkien ja kuntien sosiaalitoimistot**
  – sosiaalipalvelut

MAISTRAATIT
MAGISTRATERNA

Väestörekisterikeskus